

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕЗУ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

Члан 1.

У Закону о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка и 108/13), члан 21в мења се и гласи:

„Члан 21в

Послодавац - правно лице, односно предузетник који запосли ново лице има право на повраћај дела плаћеног пореза на зараду за новозапослено лице, исплаћену закључно са 30. јуном 2016. године.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана сматра се лице са којим је послодавац закључио уговор о раду у складу са законом којим се уређују радни односи, које је пријавио на обавезно социјално осигурање код надлежне организације за обавезно социјално осигурање и које је пре заснивања радног односа код Националне службе за запошљавање било без прекида пријављено као незапослено најмање шест месеци, а лице које се сматра приправником најмање три месеца, и за то време није остваривало било коју врсту прихода по основу радног ангажовања.

Новозапосленим лицем из става 1. овог члана не сматра се лице које је пре заснивања радног односа било запослено код послодавца који је повезано лице са послодавцем код кога заснива радни однос, односно код послодавца који би, да није престао да постоји, био повезано лице са послодавцем код кога новозапослено лице заснива радни однос, независно од тога да ли је постојао прекид радног односа.

Пореску олакшицу из става 1. овог члана може остварити послодавац ако се заснивањем радног односа са новозапосленим лицем повећа број запослених код послодавца у односу на број запослених на дан 31. марта 2014. године.

Пореску олакшицу из става 1. овог члана може да користи и послодавац који започне обављање делатности после 31. марта 2014. године.

Послодавац има право на повраћај плаћеног пореза из става 1. овог члана, и то:

- 1) 65% ако је засновао радни однос са најмање једним, а највише са девет новозапослених лица;
- 2) 70% ако је засновао радни однос са најмање 10, а највише са 99 новозапослених лица;
- 3) 75% ако је засновао радни однос са најмање 100 новозапослених лица.

Повраћај плаћеног пореза из става 6. овог члана врши се у складу са законом којим се уређују порески поступак и пореска администрација, у року од 15 дана од дана подношења захтева за повраћај надлежном пореском органу.

Послодавац који за одређено лице користи било коју врсту подстицаја у складу са одговарајућим прописом, осим у складу са законом којим се уређују доприноси за обавезно социјално осигурање, по основу заснивања радног односа тог лица нема право да за то лице оствари пореску олакшицу из овог члана.

Пореску олакшицу из овог члана не могу остварити државни органи и организације, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници.”

Члан 2.

Члан 21д брише се.

Члан 3.

Послодавац који је до дана почетка примене овог закона стекао право на пореску олакшицу из чл. 21в и 21д Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка и 108/13), пореску олакшицу остварује у складу са тим законом.

Члан 4.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењиваће се од 1. јула 2014. године.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, којим је предвиђено да Република Србија уређује и обезбеђује, поред осталог, порески систем и финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

• Проблеми које Закон треба да реши, односно циљеви који се Законом постижу

У оквиру активности на спровођењу мера економске реформе, у складу са економском и социјалном политиком Владе Републике Србије, предлаже се, између осталих, и доношење Закона о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана.

Разлози за доношење овог закона садржани су у потреби да се, у циљу обезбеђивања услова за спровођење свеобухватне реформе пословног окружења, створе околности за прилив инвестиција, запошљавање и привредни раст и омогуће повољнији услови привређивања растерећењем привредних субјеката.

С тим у вези, предложена пореска олакшица приликом запошљавања нових радника има за циљ отклањање сиве зоне у области запошљавања и њено превођење у легалне токове. Овом мером подстиче се легално запошљавање и самим тим побољшање положаја лица која су незапослена, односно која раде али нису пријављена на обавезно социјално осигурање. Ова мера представља једну од мера реформе пословног окружења које имају за циљ смањење ризика и трошкова пословања у Републици Србији.

У том смислу, основна садржина предложених измена и допуна Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка и 108/13) састоји се у томе да се послодавцима из приватног сектора обезбеди фискални подстицај како би инвестирали у радна места и запошљавали више лица.

Предложеним законским решењем замењује се досадашњи систем пореских олакшица који се односи на запошљавање одређених категорија лица (приправника, лица млађих од 30 година и лица старијих од 45 година) једном мером која се односи на запошљавање нових лица независно од старосне границе, односно радног искуства, која ће бити транспарентна, једноставна, јасна и ефикасна. У том смислу, сваки послодавац - правно лице или предузетник из приватног сектора који повећа број лица са којима је засновао радни однос у односу на број запослених на дан 31. марта 2014. године, има право да оствари повраћај дела плаћеног пореза по основу зараде новозапосленог лица. Пореска олакшица ће износити између 65% и 75% плаћеног пореза, у зависности од броја новозапослених лица.

• Разматране могућности да се проблеми реше и без доношења закона

Имајући у виду да је реч о елементима система и политике јавних прихода који се, сагласно одредбама Закона о буџетском систему („Службени

гласник РС” бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка и 108/13), уводе законом, то значи да се измене и допуне тих елемената могу вршити само законом. Према томе, како се материја која се уређује овим законом односи на опорезивање прихода грађана и спада у законодавну регулативу, није разматрано, нити је било основа за разматрање њеног уређења другим законом или подзаконским актом.

• *Зашто је доношење закона најбољи начин за решавање проблема*

С обзиром да се ради о законској материји, одређена постојећа законска решења једино је и могуће мењати и допуњавати доношењем закона, тј. изменама и допунама закона.

Уређивањем порескоправне материје законом даје се допринос правној сигурности и обезбеђује јавности доступност у погледу вођења пореске политике, с обзиром да се закон као општи правни акт објављује и ствара једнака права и обавезе за све субјекте који се нађу у истој порескоправној ситуацији.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз члан 1.

Предложена је измена члана 21в Закона о порезу на доходак грађана, тако да се њом прописује пореска олакшица за запошљавање нових радника независно од категорије лица којој припадају према старосној граници, односно радном искуству.

Пореску олакшицу може да оствари послодавац који је правно лице, односно предузетник, ако заснивањем радног односа са новозапосленим лицем повећа број запослених у односу на број запослених на дан 31. марта 2014. године, као и послодавац који започне обављање делатности после тог датума.

Пореска олакшица остварује се као право послодавца који запосли ново лице да оствари повраћај дела плаћеног пореза на зараде за новозапослено лице. Право на повраћај дела плаћеног пореза на зараде за новозапослено лице може да се оствари по основу зараде исплаћене закључно са 30. јуном 2016. године.

Послодавац има право на повраћај плаћеног пореза, и то:

- 1) 65% ако је засновао радни однос са најмање једним, а највише са девет новозапослених лица;
- 2) 70% ако је засновао радни однос са најмање 10, а највише са 99 новозапослених лица;
- 3) 75% ако је засновао радни однос са најмање 100 новозапослених лица.

Пореску олакшицу не могу остварити државни органи и организације, јавна предузећа, јавне службе и други директни или индиректни буџетски корисници, као и послодавац који за одређено лице користи било коју врсту подстицаја у складу са одговарајућим прописом.

Уз члан 2.

Предложено је брисање члана 21д Закона о порезу на доходак грађана.

Уз члан 3.

Предлаже се да послодавац који је до дана почетка примене овог закона стекао право на пореску олакшицу из чл. 21в и 21д Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС”, бр. 24/01, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 62/06, 65/06-исправка, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11-УС, 93/12, 114/12-УС, 47/13, 48/13-исправка и 108/13), пореску олакшицу остварује у складу са тим законом.

Уз члан 4.

Предлаже се да овај закон ступи на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а да се примењује од 1. јула 2014. године.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Разматрање и доношење овог закона по хитном поступку предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12-пречишћен текст), из разлога што би недоношење овог закона по хитном поступку могло да проузрокује штетне последице по рад органа и организација.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Очекује се да ће по основу олакшице предложене овим законом и олакшице предложене Законом о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, ефекат предложених решења на буџет Републике износити око 0,5 милијарди на сваких 10.000 новозапослених лица.

1. На кога ће и како ће највероватније утицати решења у Закону

Овај закон ће утицати на послодавце који су правна лица и предузетници који обављају делатност у приватном сектору. Предложеним законским решењем послодавцима из приватног сектора даје се фискални подстицај како би инвестирали у радна места и запошљавали више лица.

Поред тога, предложени закон ће утицати и на физичка лица која заснују радни однос код послодавца јер ће им се омогућити остваривање права из радног односа и по том основу права из обавезног социјално осигурања - права из пензијског и инвалидског осигурања, права из здравственог осигурања и права по основу осигурања за случај незапослености.

2. Какве трошкове ће примена Закона створити грађанима и привреди

Предвиђена законска решења не стварају додатне трошкове грађанима и привреди. Предложеном пореском олакшицом омогућава се да послодавци смање трошкове свог пословања.

3. Да ли су позитивне последице доношења Закона такве да оправдавају трошкове које ће он стварати

Предложена решења не стварају трошкове ни грађанима ни привреди с обзиром да имају за циљ стварање услова за прилив инвестиција, запошљавање и привредни раст кроз обезбеђивање повољнијих услова

привређивања растерећењем привредних субјеката - послодаваца који заснују радни однос са новим лицима и повећају број запослених.

Позитивне последице доношења овог закона односе се на отклањање сиве зоне у области запошљавања и њено превођење у легалне токове. Овом мером подстиче се легално запошљавање и самим тим побољшање положаја лица која су незапослена, односно која раде али нису пријављена на обавезно социјално осигурање. Ова мера представља једну од мера реформе пословног окружења које имају за циљ смањење ризика и трошкова пословања у Републици Србији.

4. Да ли се Законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Имајући у виду измене које се односе на пореску олакшицу код опорезивања прихода физичких лица по основу зараде, предложено законско решење утиче на развој приватног сектора стварањем услова за подстицање оснивања привредних субјеката.

5. Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о Закону

Овај закон је у поступку припреме достављен надлежним министарствима и другим надлежним органима, тако да је заинтересованим странама пружена прилика да се изјасне о предложеном закону.

6. Које ће се мере током примене Закона предузети да би се остварило оно што се доношењем закона намерава

Министарство финансија надлежно је за спровођење овог закона, за његову уједначену примену на територији Републике, као и за давање мишљења о његовој примени.

Посебно истичемо да Министарство финансија, периодичним публикавањем Билтена службених објашњења и стручних мишљења за примену финансијских прописа, као и на други погодан начин, додатно обезбеђује транспарентност, информисаност и приступ информацијама, како би се и на овај начин допринело остваривању циљева постављених доношењем овог закона.